

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ "КПІ"

ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ

С. 189

МАТЕРІАЛИ

5-ї Міжнародної науково-практичної
КОНФЕРЕНЦІЇ

**"ТВОРЧИСТЬ
ЯК СПОСІБ БУТТЯ
ДІЙНОГО ГУМАНІЗМУ"**

13-14 травня 1999р.

Частина 2

Київ, НТУУ "КПІ" 1999

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ "КПІ"

ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ

МАТЕРІАЛИ

5-ї Міжнародної науково-практичної
КОНФЕРЕНЦІЇ
"ТВОРЧИСТЬ
ЯК СПОСІБ БУТТЯ
ДІЙСНОГО ГУМАНІЗМУ"
13-14 травня 1999р.

Частина 2

Київ, НТУУ "КПІ" 1999

родственных организаций/ ведется разработка основного / общего/ и ряда других, специальных учебников нового поколения. Первый из них должен содержать разделы, посвященные теоретическим основам креатологии, практическим методам и технологиям творчества, развитию творческих личности и коллектива, информатизации творчества и основам новаторства. Подобный учебник, освещающий, по существу, прикладное человековедение /если иметь ввиду нормального, то есть творящего человека/, должен занять проявившуюся в наше время пустующую нишу между психологией и социологией. Одновременно на базе такого общего учебника начата работа и над некоторыми специальными.

5. В заключение следует отметить, что указанные работы опираются на полученные результаты опытного обучения ряду новых дисциплин по творчеству в вузе и школе, а также на разработки соответствующего организационного обеспечения - в виде целевых программ и систем обучения творчеству и развития одаренных, типа СОТРО-вуз и СОТРО-регион. Научное обоснование изложенных выше положений и описания указанных систем содержатся в подготовленном в ГМетАУ к печати сборнике концепций и других научно-методических материалов /апробированных в разное время на международных конференциях/ - "Новационно- творческое образование и интеллектуализация социально-экономического развития страны", г. Днепропетровск, 1999 г.

Чорноморденко І. В./Київ/

ГУМАНІЗАЦІЯ СУСПІЛЬСТВА ЧЕРЕЗ ТВОРЧІСТЬ В ОСВІТІ

Сьогодні, ми всі в вас, є свідками того, з яким шаленим ентузіазмом частина "кращих" наших співвітчизників поглинута проблемою вирішення "економічних" і політичних" питань - питань влади і власності. Саме тому їм "бракує часу" приділити

увагу не тільки проблемам суспільства взагалі, але проблемі освіти /зокрема вищої освіти/, - творчий характер, якість і рівень якої з часом вирішуватиме долю України, визначатиме її роль і місце у взаємовідносинах світового співтовариства і Європи, зокрема.

Ця болюча проблема особливо торкається вузів технічного профілю, оскільки саме в стінах технічних університетів закладаються підвалини не тільки освіти як такої, але і науки /як фундаментальної, так і прикладної/, інновації суспільного виробництва /як матеріального, так і духовного/.

З нашої точки зору, сучасне суспільство ще здатне і прагне, спираючись на логіку здорового глузду, віддати перевагу активним, творчим процесам, які відбуваються в самій освіті, розбудовуючи її як багаторівневу систему, вбачаючи в цьому засіб не тільки самовідтворення, але і зростання культури нації в цілому.

На наш погляд, хоч і найнепомітнішим образом, але все-таки відбувається в Україні переорієнтація бажань, потреб, цінностей, формування, становлення, вдосконалення моральних цінностей, що в свою чергу уможливило будівництво по-новому освітнього процесу – процесу гуманізації як реальної можливості входження в світовий культурний контекст.

А що ж для цього робиться в системі освіти? Технічної освіти, зокрема?

Формування, становлення і розвиток нового освітнього процесу, як ми вважаємо, було би недостатнім і обмеженим без знайомства, осмислення і сприйняття сучасних світових зразків.

Ми не повинні стояти осторонь світового освітнього процесу, тим більше, нехтувати його досягненнями.

Міжнародна комісія з питань освіти в 21 сторіччі, яка була створена за ініціативою ЮНЕСКО і очолювана Жаком Делором /відомим французьким економістом, публіцистом і політиком/, назвала і обгрунтувала як базові чотири основні засади освіти майбутнього: "вчитися знати, вчитися робити, вчитися бути, вчитися співіснувати".¹

Спираючись на ці основні засади освіти майбутнього, ми матимемо, як нам здається, можливість формування особистості, її творчих здібностей, - що є нагальною потребою в молодій, незалежній Україні.

Що ж тут нового, скажете ви? Чи можна навчити чомусь людину раз і назавжди? Чи є це панацеєю від усіх негараздів в освіті?

Справа в тім, що навіть отримавши вищу технічну освіту, молода людина, інженер, вже здатна передавати іншим засвоєні нею під час навчання засоби діяльності. Але життя є найсуворішим екзаменатором і, невдовзі так потрібні засоби діяльності для генерації новацій, втрачають цю здатність і стають не рушієм, а навпаки - гальмом...

Як же уникнути цього? Чи можливо це взагалі?

Саме в стінах університетів, ще студенту, майбутньому інженеру, вченому, потрібно "прищепити" потребу в постійній, безперервній освіті, завдяки чому особистість, інженер-дослідник, не втратить "чуття" до використання існуючих і створення нових засобів діяльності.

На нашу думку, незаперечним є те, що формування особистості не можливе без освіти, без безперервної потреби в освіті. Саме формування і розвиток потреби в освіті, в безперервній освіті і є "ахілесова п'ята" вищої освіти, вищої технічної освіти, зокрема.

Про це свідчить і концепція відомого французького вченого, просвітника, попередника Жака Делора як голови Міжнародної комісії з проблем освіти - Едгара Фора, згідно з якою "навчання протягом життя має бути постійним будівничим людської особистості"².

Не менш важливим в освітнянському процесі є не стільки надання студентам сучасних засобів діяльності, скільки вміння скористатися цими засобами для розбудови власне своєї держави. "Одне з завдань освіти - надати молоді засоби для трансформації суспільства де вона живе", - пише голова Верховної ради освіти Квебека /Канада/ Робер Бізайон.